

Klimat- och näringslivsdepartementet
Klimat- och miljöministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:1171 av Niels Paarup-Petersen (C)
Bokstavsutredningen

Niels Paarup-Petersen har frågat mig när jag och regeringen ämnar presentera resultatet av den bokstavsutredning om implementeringen av artskyddsdirektivet som regeringen tog emot för snart ett och ett halvt år sedan och de förslag man tänkt gå vidare med.

I frågan anges att regeringen för snart ett och ett halvt år sedan tog emot en bokstavsutredning om implementeringen av artskyddsdirektivet. Frågeställaren bör dock i stället syfta på det bokstavsuppdrag som Regeringskansliet beslutade om i augusti förra året. Den bokstavsutredningen har i enlighet med sitt uppdrag bistått Klimat- och näringslivsdepartementet i arbetet med att ta fram förslag till dels ändrade bestämmelser om nationell fridlysning, dels bestämmelser om en rätt till ersättning för begränsningar i markanvändningen (rådighetsinskränkningar) till följd av bestämmelser om fridlysning. Arbetet med att ta fram sådana förslag fortsätter inom Regeringskansliet.

Regeringen anser att dagens utformning och tillämpning av artskyddsreglerna i vissa fall medför orimliga konsekvenser för markägare. Bestämmelserna om nationellt fridlysta arter ska utformas så att pågående markanvändning, så som jord- och skogsbruk, inte avsevärt försvåras. Undantag ska bara kunna göras när det är nödvändigt för att skydda de allra mest skyddsvärda arterna, och där den samlade nationella populationen kan förväntas påverkas märkbart negativt av det specifika ingreppet. Regeringen bedömer till exempel att skogsbruk inte ska kunna avsevärt försvåras av förekomst av arter som finns i stora antal i delar av landet, så som knärot.

Regeringen anser att markägare ska få ekonomisk kompensation för inskränkningar i ägande- och brukanderätten i den utsträckning som de har rätt till det. Skyddet för äganderätten ska vara vägledande i fråga om ersättning vid inskränkningar i pågående markanvändning till följd av artskyddet både vad gäller nationellt och europeiskt skyddade arter, inklusive fåglar. Villkoren för ersättning ska vara tydliga och förutsägbara på samma sätt som vid likartade beslut om till exempel inrättande av områdesskydd. Samtidigt behöver vi komma ihåg att skyddet för arter och bevarandet av biologisk mångfald är ett viktigt allmänt intresse.

Regeringskansliet bereder för närvarande förslag från flera utredningar om artskyddet och avser att remittera förslag till ändringar.

Stockholm den 21 maj 2025

Romina Pourmokhtari